

Wiadomości Statystyczne

Miasta Poznania

Opracowane przez Urząd Statystyczny stoł. miasta Poznania.

Wydawca: Magistrat stoł. miasta Poznania.

Redaktor: Zygmunt Zaleski

Informations Statistiques de la ville de Poznań

Publication de L'Office de Statistique de la ville de Poznań.

Editeur: Municipalité de la ville de Poznań.

Rédacteur: Zygmunt Zaleski.

Rocznik 20. (20-e Année.)

Sierpień 1931. (Août 1931.)

Nr. 8.

Treść: I. Naturalny ruch ludności. — II. Zmiany miejsca zamieszkania. — III. Zdrowotność. — IV. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe. — V. Zamożność i ubóstwo. VI. Praca. — VII. Apropowizacja mięsna. — VIII. Ceny artykułów pierwszej potrzeby. — IX. Varia.

Sommaire: I. Mouvement naturel de la population. II. Changements de domicile. — III. Santé publique. IV. Immeubles; logements. — V. Aisance et indigence. VI. Travail. — VII. Approvisionnement en viande. VIII. Prix des articles de première nécessité. — IX. Varia. (Divers).

I. Naturalny ruch ludności. — Mouvement naturel de la population.

1. Małżeństwa. — Mariages.

a) Według wieku. — D'après l'âge.

Wiek mężczyzn Age des hommes	Wiek kobiet — Age des femmes.							Ogółem mężczyzn Total des hommes
	poniżej 20	20—24	25—29	30—39	40—49	50—59	60 i wyżej et plus	
poniżej 20 au dessous de	—	—	—	—	—	—	—	—
20—24	3	20	6	1	—	—	—	30
25—29	5	23	13	10	—	—	—	51
30—39	1	5	9	8	1	—	—	24
40—49	—	2	2	2	2	—	—	8
50—59	—	—	—	2	—	1	—	3
60 i wyżej	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem kobiet Total des femmes	9	50	30	23	3	1	—	116

b) Według stanu cywilnego D'après l'état civil

Stan cyw. mężczyzn Etat civil des hommes	Stan cywilny kobiet Etat civil des femmes			Ogółem mężczyzn Total des hommes
	panny filles	wdowy veuves	rozwiedz. divorcées	
kawalerowie célibataires	103	3	—	106
wdowcy veufs	10	—	—	10
rozwiedz. divorcés	—	—	—	—
Ogółem kobiet Total des femmes	113	3	—	116

W tem związków zamiejscowych —

W tem związków zamiejscowych —

c) Według wyznania — *D'après le culte*

Wyznanie mężczyzn <i>Culte des hommes</i>	Wyznanie kobiet <i>Culte des femmes</i>					Ogółem mężczyzn <i>Total des hommes</i>
	rz. kat. <i>cath.-romain</i>	ewang. <i>évangélique</i>	mojż. <i>mosaïque</i>	inne <i>autre</i>		
rz. katolickie <i>cath.-romain</i>	108	3	—	1		112
ewangelickie <i>évangélique</i>	—	2	—	—		2
mojżeszowe <i>mosaïque</i>	—	—	1	—		1
inne <i>autre</i>	1	—	—	—		1
Ogółem kobiet <i>Total des femmes</i>	109	5	1	1		116

W tem związków zamiejscowych —.

d) Według narodowości — *D'après la nationalité*

Narodowość mężczyzn <i>Nationalité des hommes</i>	Narodowość kobiet <i>Nationalité des femmes</i>			Ogółem mężczyzn <i>Total des hommes</i>
	polska <i>polonaise</i>	niemiecka <i>allemande</i>	inna <i>autre</i>	
polska <i>polonaise</i>	113	1	—	114
niemiecka <i>allemande</i>	—	1	—	1
inna <i>autre</i>	—	—	1	1
Ogółem kobiet <i>Total des femmes</i>	113	2	1	116

W tem związków zamiejscowych —.

2. Urodzenia — *Naissances*

a) Według płci i pochodzenia

D'après le sexe et la légitimité

Płeć noworodka <i>Sexe des nouveau-nés</i>	urodzenia żywe <i>naissances vivantes</i>					urodz. martwe <i>mort-nés</i>			Ogółem <i>Total</i>
	ślubne <i>légitimes</i>	nieślubne <i>illégitimes</i>	ogółem <i>total</i>	w tem <i>dont</i>		ślubne <i>légitimes</i>	nieślubne <i>illégitimes</i>	ogółem <i>total</i>	
				urodz. w zakładach <i>naissances dans les maisons d'accouchement</i>	urodz. wieloracze <i>naissances multiples</i>				
1. Miejskowe — <i>Population domiciliée</i>									
chłopców <i>garçons</i>	201	26	227	57	4	6	1	7	234
dziewcząt <i>filles</i>	161	27	188	56	6	2	2	4	192
ogółem <i>total</i>	362	53	415	113	10	8	3	11	426
2. Zamiejscowe — <i>Population de passage</i>									
chłopców <i>garçons</i>	13	12	25	22	1	1	1	2	27
dziewcząt <i>filles</i>	19	12	31	29	5	—	—	—	31
ogółem <i>total</i>	32	24	56	51	6	1	1	2	58
3. Wszystkie urodzenia - <i>Toutes les naissances</i>									
chłopców <i>garçons</i>	214	38	252	79	5	7	2	9	261
dziewcząt <i>filles</i>	180	39	219	85	11	2	2	4	223
ogółem <i>total</i>	394	77	471	164	16	9	4	13	484

Zgłoszeń spóźnionych: 29 (26 z lipca 1931 r., 1 z grudnia 1930 r., 1 z wżeśnia 1929 r., 1 z grudnia 1923r.) w tem 26 miejscowych, 3 zamiejscowych.

b) Żywo urodzeni według zajęcia rodziców

Nés-vivants selon la profession des parents

Zawód ojca wzgl. matki <i>Profession du père ou de la mère</i>	miejscowe <i>Population domiciliée</i>	zamiejscowe <i>Population de passage</i>	ogółem <i>total</i>
A. Ślubni według zawodu ojca — <i>Enfants légitimes selon la profession du père</i>			
1. Samodzielni handlowcy, przemysłowcy i rolnicy — <i>Commerçants, industriels, agriculteurs indépendants</i>	17	5	22
2. Urzędnicy prywatni — <i>Employés</i>	49	3	52
3. Rzemieślnicy (czeladź) — <i>Artisans</i>	133	4	137
4. Robotnicy i p. — <i>Ouvriers etc.</i>	92	4	96
5. Zawody umysłowe wolne — <i>Professions libérales</i>	7	1	8
6. Urzędnicy publiczni — <i>Fonctionnaires publics</i>	60	15	75
7. Inne zawody — <i>Autres professions</i>	3	—	3
8. Bez i nieznanego zawodu — <i>Sans profession et profession inconnue</i>	1	—	1
Ogółem — <i>Total</i>	362	32	394
B. Nieślubni według zajęcia matki — <i>Enfants illégitimes selon la profession de la mère</i>			
1. Pracownice przemysłowe — <i>Travailleuses d'industrie</i>	19	9	28
2. Służące — <i>Domestiques</i>	20	11	31
3. Pracownice handlowe i biurowe — <i>Travailleuses de commerce et de bureau</i>	2	1	3
4. Zawod wolne — <i>Professions libérales</i>	—	—	—
5. Inne zawody — <i>Autres professions</i>	3	—	3
6. Bez zawodu i nieznanego zawodu — <i>Sans profession et profession inconnue</i>	9	3	12
Ogółem — <i>Total</i>	53	24	77

c) Żywo urodzeni według wyznania rodziców.
Nés-vivants d'après le culte des parents.

Wyznanie ojca <i>Culte du père</i>	Wyznanie matki przy dzieciach ślubnych <i>Culte des mères ayant des enfants légitimes</i>					Wyznanie matki przy dzieciach nieślubnych <i>Culte des mères ayant des enfants illégitimes</i>
	rz. - katol. <i>cath. - rom.</i>	ewang. <i>évang.</i>	mojż. <i>mosaïque</i>	inne <i>autres</i>	ogółem <i>total</i>	
1. Urodzenia miejscowe <i>Naissances de la population domiciliée</i>						
rz. - katolickie <i>cath. - romain</i>	358	2	—	—	360	52
ewangelickie <i>évangélique</i>	1	—	—	—	1	1
mojżeszowe <i>mosaïque</i>	—	—	1	—	1	—
inne i nieznane <i>autre et inconnue</i>	—	—	—	—	—	—
Ogółem <i>Total</i>	359	2	1	—	362	53
2. Urodzenia wszystkie <i>Toutes les naissances</i>						
rz. - katolickie <i>cath. - romain</i>	389	2	—	—	391	74
ewangelickie <i>évangélique</i>	1	1	—	—	2	3
mojżeszowe <i>mosaïque</i>	—	—	1	—	1	—
inne i nieznane <i>autre et inconnue</i>	—	—	—	—	—	—
Ogółem <i>Total</i>	390	3	1	—	394	77

d) Żywo urodzeni według narodowości rodziców i następstwa rodowego.

Nés-vivants d'après la nationalité des parents par l'ordre successif de naissance.

Narodowość rodziców <i>Nationalité des parents</i>		Noworodki ślubne były w tem samym małżeństwie ... dzieckiem <i>Ordre successif de naissance</i>														Ogółem — Total	Narodowość matki przy dzieciach nieślubnych <i>Nationalité des mères ayant des enfants illégitimes</i>
ojca <i>du père</i>	matki <i>de la mère</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14 <i>i w.</i>		
1. Urodzenia miejscowe <i>Naissances de la popul. domiciliée</i>																	
pol. polon.	pol. polon.	128	101	51	34	20	9	5	4	3	1	2	1	—	1	360	52
pol. polon.	niem. allem.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem. allem.	pol. polon.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem. allem.	niem. allem.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
inne i niezn. <i>autre et inconnue</i>		2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Ogółem <i>Total</i>		130	101	51	34	20	9	5	4	3	1	2	1	—	1	362	53
2. Urodzenia wszystkie <i>Toutes les naissances</i>																	
pol. polon.	pol. polon.	139	110	59	36	21	9	5	4	3	1	2	1	—	1	391	74
pol. polon.	niem. allem.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem. allem.	pol. polon.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem. allem.	niem. allem.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3
inne i niezn. <i>autre et inconnue</i>		2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Ogółem <i>Total</i>		142	110	59	36	21	9	5	4	3	1	2	1	—	1	394	77

3. Zgony — Décès

a) Według przyczyn śmierci i płci. — *D'après la cause du décès et d'après le sexe.*

Liczba składowego, mieszkaniowa miejscowości No de la population intermunicipale nue autre	Przyczyna śmierci — Cause du décès	1. Zgony miejscowe Décès parmi la population domiciliée										2. Wszystkie zgony. — Tous les décès									
		Ogółem Total			w tem dzieci dont décès des enfants							Ogółem Total			w tem dzieci dont décès des enfants						
		meż. hommes	kob. femmes	raz. ensemble	poniżej 1 roku au dessous d'un an		1—5 lat 1—5 ans		m. h.	ż. f.	meż. hommes	kob. femmes	raz. ensemble	poniżej 1 roku au des ous d'un an		1—5 lat 1—5 ans		m. h.	ż. f.		
					śl. lég.	nieśl. illég.	śl. lég.	nieśl. illég.						śl. lég.	nieśl. illég.	śl. lég.	nieśl. illég.				
1	Dur brzuszny — Fièvre typhoïde	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	
2	Dur osutkowy — Typhus éxanthématique	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
3	Zimnica — Fèvre paludéenne	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
4	Ospa — Variole	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
5	Odra — Rougeole	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
6	Płonica — Scarlatine	3	3	6	—	—	—	—	2	—	3	3	6	—	—	—	—	2	—		
7	Krztusiec — Coqueluche	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
8	Błonica i dławiec — Diphthérie et croup	3	1	4	—	1	—	—	2	—	3	2	5	—	1	—	—	2	—		
9	Grypa — Grippe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
10	Cholera azjatycka — Choléra asiatique	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
11	Cholera swojska — Choléra nostras	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
12a	Czerwonka — Dysenterie	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—		
12b	Inne choroby nagminne — Autres maladies épidémiques	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
13	Gruźlica narządu oddechowego — Tuberculose pulmonaire	15	13	28	1	—	1	—	—	—	16	16	32	1	—	1	—	—	—		
14	Gruźlica opon mózgowych — Tuberculose des méninges	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
15	Gruźlica innych narządów — Autres tuberculoses	3	1	4	—	—	—	—	—	—	4	1	5	—	—	—	—	1	—		
16	Rak i inne nowotwory złośliwe — Cancer et autres tumeurs malignes	4	10	14	—	—	—	—	1	—	4	12	16	—	—	—	—	1	—		
17	Zapalenie opon mózgowych — Méningite	1	2	3	—	—	—	—	1	—	1	2	3	—	—	—	—	1	—		
18	Udar i rozmięczenie mózgu — Hémorragie cérébrale	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—		
19	Choroby serca — Maladies du coeur	19	29	48	1	2	1	—	1	—	21	36	57	1	2	1	—	1	—		
20	Ostry nieżyt oskrzeli — Bronchite aiguë	2	—	2	2	—	—	—	—	—	2	—	2	2	—	—	—	—	—		
21	Przewlekły nieżyt oskrzeli — Bronchite chronique	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
22	Zapalenie płuc — Pneumonie	4	4	8	2	—	—	—	1	—	4	6	10	2	—	1	—	—	1		
23	Inne choroby narządów oddechowych — Autres affections de l'appareil respiratoire	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—		
24	Choroby żołądka z wył. raka — Affect. de l'estomac à l'exclusion du cancer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—		
25	Nieżyt kiszki i żołądka — Diarrhée et entérite	6	12	18	3	3	5	5	—	—	7	12	19	4	3	5	5	—	—		
26	Zapalenie ślepej kiszki — Appendicite	1	1	2	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—	—	—	—	—	—		
27	Przepuklina i wygięcie jelit — Hernie, obstructions intestinales	—	3	3	—	—	1	—	—	—	—	3	3	—	—	1	—	—	—		
28	Marskość wątroby — Cirrhose du foie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
29	Zapalenie nerek — Néphrite aiguë et maladie de Bright	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—		
30	Guzy nierakowe i inne choroby narząd. płc. u kobiet — Tumeurs non cancéreuses et autres affections des organes génitaux de la femme	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
31	Zakażenie połogowe — Septicémie puerpérale	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
32	Inne choroby ciąży i porodu — Autres cas puerpéraux de la grossesse et de l'accouchement	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—		
33	Wątpliwość wrodzona i wady rozwoju — Débilité congénitale et vices de conformation	12	5	17	10	2	4	1	—	—	13	6	19	11	2	5	1	—	—		
34	Uwład starczy — Sénilité	2	6	8	—	—	—	—	—	—	2	6	8	—	—	—	—	—	—		
35	Śmierć gwałtowna: — Mort violente:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	a) przypadkowa — accident	3	—	3	—	—	—	—	1	—	3	—	3	—	—	—	—	1	—		
	b) zabójstwo — homicide	2	—	2	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—		
36	Samobójstwo — Suicide	5	2	7	—	—	—	—	—	—	5	2	7	—	—	—	—	—	—		
37	Choroby wyżej niewyszczególnione — Autres maladies non spécifiées ci dessus	19	14	33	1	1	1	—	—	1	25	15	40	1	1	1	—	—	1		
38	Choroba niewiadoma albo źle określona — Maladie inconnue ou mal définie	2	2	4	—	1	—	—	—	—	2	2	4	—	1	—	—	—	—		
Ogółem — Total		107	117	224	20	10	14	6	8	2	120	136	256	22	10	16	6	9	2		

Zgłoszeń spóźnionych: 3 (1 z lipca 1931 r.,
1 z czerwca 1931 r.,
1 z listopada 1930 r.)

Zgłoszeń spóźnionych: 3 (1 z lipca 1931 r.,
1 z czerwca 1931 r.,
1 z listopad. 1930r.)

b) Zgony dzieci nieślubnych poniżej 1 roku życia
według zajęcia matki

*Décès des enfants illégitimes ayant moins d'un an selon
la profession de la mère*

Zajęcie matki <i>Profession de la mère</i>	Miejsc. <i>Population domiciliée</i>	Zamiejsc. <i>Population de passage</i>	Ogółem <i>Total</i>
1. Pracownice przemysłowe — <i>Travailleuses d'industrie</i>	3	—	3
2. Służące — <i>Domestiques</i>	7	—	7
3. Pracownice handlowe i biurowe — <i>Travailleuses de commerce et de bureau</i>	2	—	2
4. Zawody wolne — <i>Professions libérales</i>	—	—	—
5. Inne zawody — <i>Autres professions</i>	1	—	1
6. Bez zawodu i nieznanego zawodu — <i>Sans profession et profession inconnue</i>	3	—	3
Ogółem — <i>Total</i>	16	—	16

c) Zmarli w wieku ponad 15 lat
według stanu cywilnego

Décédés au-dessus de 15 ans d'après l'état civil

	wolni <i>célibataires</i>	małżonkowie <i>mariés et mariées</i>	owdowiali <i>veufs et veuves</i>	rozwiędzeni <i>divorcés et divorcées</i>	stanu niezn. <i>état civil inconnu</i>	Ogółem <i>Total</i>
1. Miejscowe — <i>Décès parmi la population domiciliée</i>						
mężczyźni — <i>hommes</i>	18	43	2	—	—	63
kobiety — <i>femmes</i>	28	30	25	—	—	83
Ogółem — <i>Total</i>	46	73	27	—	—	146
2. Wszystkie zgony — <i>Tous les décès</i>						
mężczyźni — <i>hommes</i>	20	51	2	—	—	73
kobiety — <i>femmes</i>	34	40	25	—	—	99
Ogółem — <i>Total</i>	54	91	27	—	—	172

d) Według narodowości — *D'après la nationalité*

1. Zmarło miejscowych: 218 Polaków, 4 Niemców
Décès parmi la population domiciliée Polonais, Allemands
2 innych i nieznanych narodowości
autre nationalité et de nationalité inconnue.
2. Zmarło wogóle: 248 Polaków, 5 Niemców, 3 innych i niezn. narodowości
Total des décès Polonais, Allemands, autre nationalité et de nationalité inconnue.

e) Zgony z uwzględnieniem wieku, zajęcia i wyznania.
(Osoby do 15 roku życia według zajęcia rodziców).

*Décès avec répartition par âge, par profession et par culte.
(Personnes au-dessus de 15 ans selon la profession des parents).*

Wiek lat <i>Age - ans</i>	1. Miejscowe — <i>Décès parmi la population domiciliée</i>												2. Wszystkie zgony — <i>Tous les décès</i>													
	Wyznanie — <i>Culte</i>				Zajęcie — <i>Profession</i>								Wyznanie — <i>Culte</i>				Zajęcie — <i>Profession</i>									
	rz. katol.	ewang.	moż.	inne i niezn.	Samodz. handl., przem. i rolnicy	Urzędnicy prywatni	Rzemieślnicy (czeladź)	Robotnicy i p.	Zawody umysłowe wolne	Urzędnicy publiczni	Inne zawody	Bez zawodu i niezn. zaw.	Ogółem	rz. katol.	ewang.	moż.	inne i niezn.	Samodz. handl., przem. i rolnicy	Urzędnicy prywatni	Rzemieślnicy (czeladź)	Robotnicy i p.	Zawody umysłowe wolne	Urzędnicy publiczni	Inne zawody	Bez zawodu i niezn. zaw.	Ogółem
	—	—	—	—	Commerçants, industriels agriculteurs indépendants	Employés	Artisans	Ouvriers etc.	Professions libérales	Fonctionnaires publics	Autres professions	Sans profession et profession inconnue	Total	—	—	—	—	Commerçants, industriels agriculteurs indépendants	Employés	Artisans	Ouvriers etc.	Professions libérales	Fonctionnaires publics	Autres professions	Sans profession et profession inconnue	Total
Do 5	59	1	—	—	1	6	17	26	1	5	1	3	60	63	1	1	—	1	6	18	27	1	8	1	3	65
6—10	13	—	—	—	1	—	3	7	—	1	—	1	13	15	—	—	—	1	1	3	7	—	—	—	1	15
11—15	3	1	—	—	1	—	2	1	—	—	—	—	4	3	1	—	—	1	—	2	1	—	—	—	—	4
16—20	4	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	1	4	9	—	—	—	—	1	5	—	—	—	—	3	9
21—30	27	—	1	—	—	3	9	7	—	3	—	6	28	29	—	1	—	—	3	10	8	—	3	—	6	30
31—40	23	—	—	—	2	4	4	5	—	1	—	7	23	25	1	1	—	3	4	4	5	—	2	—	9	27
41—50	18	1	1	—	1	—	5	2	—	4	—	8	20	20	4	1	—	2	—	5	2	—	4	—	12	25
51—60	19	—	—	—	1	1	2	4	—	—	—	11	19	22	1	—	—	1	1	2	4	—	—	—	15	23
61—70	20	3	—	—	3	1	4	1	—	1	—	13	23	21	3	1	—	4	1	4	2	—	1	—	13	25
ponad 70 <i>au dessus de 70</i>	30	—	—	—	5	1	—	4	—	—	—	20	30	31	2	—	—	6	1	1	5	—	—	—	20	33
?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem <i>Total</i>	216	6	2	—	15	16	46	60	1	15	1	70	224	238	13	5	—	19	17	50	66	1	20	1	82	256

Przyrost naturalny ogólny 215 miejscowy 191. W stosunku rocznym przypada na 100 mieszkańców przynależnych miejscowo urodzeń żywych 2,05; zgonów 1,02; małżeństw 0,58; ubytku napływowego 1,06; ogólnego ubytku ludności miejscowej 0,07

II. Zmiany miejsca zamieszkania — *Changements de domicile*

a) Przeprowadzki zewnątrz miasta Poznania — *Déménagements hors de la ville de Poznań*

1. Ilość i stan rodzinny przeprowadzających się *Nombre et état de famille des personnes qui ont déménagé*

	Ogółem — <i>Total</i>			Stan rodzinny — <i>Etat de famille</i>							
	m. <i>h</i>	k. <i>f</i>	razem <i>en-semble</i>	Rodziny — <i>Familles</i>				Osoby samotne <i>Personnes solitaires</i>			
				głowy <i>chefs</i>		członkowie <i>membres</i>		<i>Per-</i> <i>sonnes</i>		<i>solitaires</i>	
				m. <i>h.</i>	k. <i>f.</i>	m. <i>h.</i>	k. <i>f.</i>	m. <i>h.</i>	k. <i>f.</i>		
Przyływ. <i>Affluence</i>	1261	1443	2704	169	79	169	334	923	1030		
Odływ. <i>Ecoulement</i>	1654	1255	2909	103	47	90	211	1461	997		
Różnica <i>Différence</i>	-393	+188	-205	+66	+32	+79	+123	-538	+33		

2. Miejsce wyprowadzki i przyprowadzki (Dokąd wzgl. skąd?)

Lieu de déménagement et d'emménagement
(Où resp. d'où?)

	Woj. Poznańskie <i>Dép. de Poznań</i>	Woj. Pomorskie i G. Śląsk <i>Dép. de Pomorze et La Haute Silésie</i>	Warszawa miasto <i>Ville de Varsovie</i>	Woj. centralne i wschod. <i>Dép. du centre et de l'est</i>	Wojew. południowe i Śl. Cieszyński <i>Dép. du sud et Silésie de Cieszyn</i>	Zagranica <i>L'étranger</i>	Wędrowni i podróż <i>Migration et voyage</i>	Niewiadomo <i>Inconnu</i>
Przyływ <i>Affluence</i>	1929	210	108	225	94	104	6	28
Odływ <i>Ecoulement</i>	1677	407	94	406	214	65	6	40
Różnica <i>Différence</i>	+252	-197	+14	-181	-120	+39	-	-12

3. Wyznanie przeprowadzających się *Culte des personnes qui ont déménagé*

	rz. kat. <i>cath-romain</i>		ewang. <i>évangélique</i>		moż. <i>mosaïque</i>		inni i niez. <i>autre et inconnu</i>		Ogółem <i>Total</i>
	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	
Przyływ <i>Affluence</i>	2527	92	102	6	45	3	30	3	2704
Odływ <i>Ecoulement</i>	2634	46	178	12	40	4	57	3	2909
Różnica <i>Différence</i>	-107	+46	-76	-6	+5	-1	-27	-	-205

Pod nr. 1 ogólna ilość osób danego wyznania. — Pod nr. 2 ilość osób, przeprowadzających się z zagranicy lub wyprowadzających się zagranicę. — Liczby ad 2 zawarte są w liczbach ad 1.

4. Zajęcie przeprowadzających się *Profession des personnes qui ont déménagé*

	Przyływ <i>Affluence</i>	Odływ <i>Ecoulement</i>	Różnica <i>Différence</i>
I Mężczyźni — <i>Hommes</i>			
1. Samodz. przemysłowcy, handlowcy i rolnicy — <i>Industriels, commerçants, agriculteurs indépendants</i>	52	35	+17
2. Urzędnicy prywatni — <i>Employés</i>	188	202	-14
3. Rzemieślnicy (czeladź) — <i>Artisans</i>	367	332	+35
4. Robotnicy i p. — <i>Ouvriers etc.</i>	129	77	+52
5. Zawody umysłowe wolne — <i>Professions libérales</i>	43	43	—
6. Urzędnicy publiczni — <i>Fonctionnaires publics</i>	95	62	+33
7. Wojskowi — <i>Militaires</i>	18	10	+8
8. Inne zawody — <i>Autres professions</i>	48	49	1
9. Bez zawodu i niezn. zawodu — <i>Sans profession et profession inconnue</i>	321	844	-523
Ogółem — <i>Total</i>	1261	1654	-393
II. Kobiety — <i>Femmes</i>			
1. Robotnice itp. — <i>Ouvrières etc.</i>	34	25	+9
2. Służące — <i>Domestiques</i>	527	449	+78
3. Urzędniczki prywatne — <i>Employés</i>	91	85	+6
4. Zawody umysłowe wolne — <i>Professions libérales</i>	16	9	+7
5. Urzędniczki publiczne — <i>Fonctionnaires publiques</i>	15	17	-2
6. Inne zawody — <i>Autres professions</i>	111	98	+13
7. Bez zawodu i niezn. zawodu — <i>Sans profession et profession inconnue</i>	649	572	+77
Ogółem — <i>Total</i>	1443	1255	+188

b) Przeprowadzki wewnątrz miasta Poznania — *Déménagements à l'intérieur de la ville de Poznań*

1. Przeprowadzki według dzielnic miasta — *Déménagements d'après les quartiers de la ville*

Przeprowadzono się <i>Nombre des personnes qui ont déménagé</i>	na lub do — <i>à</i>														Ogółem <i>Total</i>
	Prawy brzeg <i>Warty</i>	Centrum	Wilda	Jeżyce i Sołacz	św. Łazarz	Górczyn	Główna	Komandorja	Rataje	Starołęka Mała	Dębica	Winlary	Naramowice dom.		
Z de prawego brzegu Warty	29	44	2	2	11	1	1	—	1	—	—	1	—	—	92
„ Centrum	64	758	174	199	119	16	11	4	2	1	5	26	—	—	1379
„ Wilda	29	200	358	80	82	45	26	—	—	—	36	18	—	—	874
„ Jeżyce i Sołacz	19	224	61	393	114	28	5	1	5	6	2	44	—	—	902
„ św. Łazarza	5	158	86	118	256	73	1	1	2	3	2	13	—	—	718
„ Górczyna	5	29	10	45	21	88	2	—	—	7	3	—	—	—	210
„ Główniej	4	4	—	—	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	12
„ Komandorji	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
„ Rataj	1	3	—	1	—	—	—	—	2	4	—	—	—	—	11
„ Starołęki Małej	—	7	3	6	1	5	—	—	—	4	—	—	—	—	26
„ Dębca	7	4	2	6	5	—	—	—	1	1	5	—	—	—	31
„ Winlar	7	11	4	8	7	2	1	—	1	—	3	2	—	—	46
„ Naramowice dom.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem — <i>Total</i>	170	1443	700	858	617	259	48	7	14	26	56	104	—	—	4302

2. Stan rodzinny przeprowadzających się.

Etat de famille des personnes qui ont déménagé.

	Ogółem Total
Ogółem — Total	4302
Płeć: mężczyzn — hommes	1952
Sexe: kobiet — femmes	2350
Razem — Ensemble	4302
Stan rodzinny: głowa rodziny mężczyzna <i>Etat de famille: chef de famille homme</i>	490
głowa rodziny kobieta <i>chef de famille femme</i>	52
Członkowie rodziny: — <i>Membres de famille:</i>	
mężczyzn — hommes	327
kobiet — femmes	799
Samotni: — <i>Personnes solitaires:</i>	
mężczyzn — hommes	1135
kobiet — femmes	1499

3. Zajęcie przeprowadzających się.

Profession des personnes qui ont déménagé.

	Ogółem Total
I. Mężczyźni — Hommes	
1 Samodzielni przemysłowcy, handlowcy i rolnicy <i>Industriels, commerçants, agriculteurs indépendants</i>	58
2. Urzędnicy prywatni — <i>Employés</i>	387
3. Rzemieślnicy (czeladź) — <i>Artisans</i>	571
4. Robotnicy i p. — <i>Ouvriers etc.</i>	175
5. Zawody umysłowe wolne — <i>Professions libérales</i>	20
6. Urzędnicy publiczni — <i>Fonctionnaires publics</i>	116
7. Wojskowi — <i>Militaires</i>	29
8. Inne zawody — <i>Autres professions</i>	60
9. Bez zawodu i niezn. zawodu — <i>Sans profession et profession inconnue</i>	536
Ogółem — Total	1952
II. Kobiety — Femmes	
1. Robotnice i p. — <i>Ouvrières etc.</i>	117
2. Służące — <i>Domestiques</i>	746
3. Urzędniczki prywatne — <i>Fonctionnaires privées</i>	176
4. Zawody umysłowe wolne — <i>Professions libérales</i>	3
5. Urzędniczki publiczne — <i>Fonctionnaires publiques</i>	23
6. Inne zawody — <i>Autres professions</i>	251
7. Bez zawodu i niezn. zawodu — <i>Sans profession et profession inconnue</i>	1034
Ogółem — Total	2350

III. Zdrowotność — Santé publique

1. Przytyły w Szpitalu miejskim według wieku i choroby.
Inscriptions des malades dans l'Hôpital Municipal d'après l'âge et la maladie.

Wiek lat. -- Age ans												Ogółem Total
0/1	1/5	5/10	10/15	15/20	20/30	30/40	40/50	50/60	60/70	70 i wię- cej	Nie po- dano	
15	5	1	7	41	160	99	51	30	18	4	3	434

W tem przypadków: (*Dont cas de:*) chorób zakaźnych (*maladies infectieuses*) — — chorób oczu i uszu (*affect. des organes de la vision et affect. de l'oreille*) —, zachorzeń wewnętrznych (*maladies internes*) 100 chorób płucnych (*affect. de l'appareil respiratoire*) 35, reumatyzmu (*rhumatisme*) 5, chorób żołądka i jelit (*affect. de l'appareil digestif*) 3, zachorzeń potogowych (*accouchements*) —, chorób serca (*maladies du coeur*) —, uwiadu starczego (*sénilité*) 5, chorób nerwowych i chorób umysłowych (*affect. du système nerveux et maladies mentales*) 27, świerzby (*gale*) — chorób skórnych (*affect. de la peau - dermatologie*) 19, chorób płciowych (*maladies sexuelles*) 72, do obserwacji (*observation*) 6, do opieki (*soins*) —, zatrucia (*empoisonnements*) 3 obrażenia (*lésions*) 134, postrzał (*par armes à feu*) 4, chorób dziecięcych (*maladies d'enfants*) 21.

2. Chorzy w szpitalach i przytułkach.

Mouvement des malades dans les hôpitaux et autres institution similaires.

Zakłady Établissements	W początku miesiąca Au commencement du mois	Przytyły Inscriptions w miesiącu au cours du mois	Odprawy Radiations	+ —	W końcu miesiąca A la fin du mois	W odpr. jest zmarłych Nombre de décès parmi Les personnes rayées
Przytuł. dla starc. Grobla 26 <i>Asile pour les vieillards</i>	123	4	7	—3	120	—
Szpital miejski: <i>Hôpital Municipal:</i>						
I. St. chorób zewn. <i>Chirurgie</i>	84	134	129	+ 5	89	12
II. St. chorób wewn. <i>Maladies internes</i>	73	113	91	+22	95	9
III St. chorób wener. i skórnych <i>Maladies vénériennes et affect. de la peau</i>	115	91	108	—17	98	3
IV. St. dziecięca <i>Maladies d'enfants</i>	33	21	22	— 1	32	11
V. St. dla umysłowo chorych <i>Maladies mentales</i>	10	27	19	+ 8	18	1
VI. St. płucno-chorych <i>Maladies de l'appareil respiratoire</i>	89	35	40	— 5	84	16
razem — ensemble	404	421	409	+12	416	52
Lecznica miejska:						
I. Oddział wewnętrzny	7	6	7	—1	6	1
II. Oddział chirurgiczny	6	4	8	—4	2	—
III. Oddział chorób wener. i skórnych	—	3	—	+3	3	—
Razem — ensemble	13	13	15	—2	11	1
Szpital djakonisek	163	174	183	— 9	154	18
„ żydowski	6	14	12	+ 2	8	—
„ SS. Miłosierdzia	187	234	251	—17	170	13
Zakład św. Józefa	170	191	215	—24	146	21
Sanatorium SS. Elżbietanek	71	84	99	—15	56	4

3. Miejski Zakład Dezynfekcyjny.
Service Municipal de Désinfection.

Dezynfekcyj dokonano w zakładzie 3
Désinfections effectuées dans l'établissement
poza zakładem . . 125   razem 128
hors de l'établissement   ensemble

Dezynfekcję spowodowały następujące choroby:

<i>Nombre de désinfections effectuées après les maladies suivantes</i>	<i>fois</i>
Żarnice — <i>Rougeole</i>	— razy
Płonica — <i>Scarlatine</i>	„
Ospa — <i>Variole</i>	— „
Błonica i dławiec — <i>Diphthérie</i>	15 „
Zakażenie połogowe — <i>Septicémie puerpérale</i>	1 „
Dur brzuszny — <i>Fièvre typhoïde</i>	12 „
Dur inny — „ <i>autre que typhoïde</i>	— „
Gruźlica — <i>Tuberculose</i>	45 „
Czerwonka — <i>Dysenterie</i>	8 „
Inne choroby — <i>Autres maladies</i>	10 „
Robactwo — <i>Phtiriasis</i>	— „
Świerzb — <i>Gale</i>	— „
Dezynfekcji rzeczy — <i>Désinfection des choses</i>	— „

4. Choroby zakaźne policyjnie zgłoszone.
Maladies infectieuses déclarées.

Rodzaj choroby <i>Nature de maladie</i>	I. Stare Miasto p. t. brzo. Warty	II. Stare Miasto p. p. brzo. Warty	III. Wilda	IV. Jeżyce i Sołacz	V. Św. Łazarz i Górczyn	VI. Główna	VII. Inne dzieln. nowe	Ogół-tem Total
Błonica i dławiec	6	1	4	4	3	3	—	21
<i>Diphthérie</i>								
Płonica	13	8	9	18	19	1	8 ¹⁾	76
<i>Scarlatine</i>								
Żarnice	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Rougeole</i>								
Dur brzuszny	5	1	2	—	—	4	—	12
<i>Fièvre typhoïde</i>								
Dur plamisty	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Typhus exanthématique</i>								
Zakażenie połogowe	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Septicémie puerpérale</i>								
Jaglica	1	—	—	—	2	1	2 ²⁾	6
<i>Trachome</i>								
Gruźl. płuc	8	3	2	7	12	—	4 ³⁾	36
<i>Tuberculose pulmonaire</i>								
Czerwonka	4	—	2	1	—	—	—	7
<i>Dysenterie</i>								
Inne choroby	1	—	—	—	—	—	—	1
<i>Autres maladies</i>								
Ogółem Total	38	13	19	30	36	9	14	159

i) 2 Starołęka Mała, 1 Rataje, 5 Winiary. 2) 1 Rataje, 1 Dębiec. (Winiary.

IV. Nieruchomości: stosunki mieszkaniowe. — *Immeubles: logements.*

1. Zmiany własności. — *Mutations de la propriété immobilière.*

Ilość kontraktów <i>Nombre de contrats</i>		Realność zmieniła właściciela w ostatnich 3 latach <i>L'immeuble a changé le propriétaire au cours de 3 dernières années</i>			Nabywcy — <i>Acquéreurs</i>			
ogółem total	odmownych refus	1 raz 1 fois	2 razy 2 fois	3 i w. razy 3 fois et plus	z Poznania de Poznań	z woj. zachod. de départem. de l'ouest	z reszty Polski des autres provinces de la Pologne	inni autres
33	—	25	8	—	30	3	—	—

Przechodzi w inne ręce nieruchomości zabudowanych: z rąk niemieckich —, z rąk polskich 33, z rąk żydowskich —.

2. Budownictwo. (Budowle ukończone.)*
Industrie du bâtiment. (Constructions finies.)

Miesiąc	Nowe budowle <i>Constructions nouvelles</i>	Przybyło nowych <i>Accroissement du nombre des bâtimens nouveaux</i>					Przebudowy i rozbudowy <i>Reconstructions</i>	Rozbiórki <i>Démolitions</i>	Ogółem budowli <i>Total des constructions</i>	Stworzono nowych <i>Nouvellement construit</i>		
		budynków głównych dla celów <i>bâtimens principaux destinés</i>		oficyn dla celów <i>annexes destinées</i>		innych budynków <i>autres bâtimens</i>				mieszkań <i>logement</i>	ubikacyj mieszkaniowych ogółem <i>habitations destinées à l'hab. total</i>	lokalii handlowych i przemysłowych <i>locaux industriels et commerciaux</i>
		mieszkańniowych <i>à l'habitation</i>	innych <i>autres</i>	mieszkańniowych <i>à l'habitation</i>	innych <i>autres</i>							
VII.	7	6	—	—	1	—	4	2	11	22	69	2
VIII.	51	23	—	5	12	11	4	7	55	92	256	7

W miesiącu sierpniu wpłynęło wniosków budowlanych 121, zezwoleń udzielono 101.

3. Budowa mieszkań. — — *Constructions d'habitations.*

	Miesiąc	1 izbie <i>1 pièce</i>	2	Mieszkanie o pokojach —	Logements à 4 pièces	5	6 i w. <i>et plus</i>	ogółem <i>total</i>	Lokale handlowe i przemysłowe. — <i>Locaux industriels et commerciaux</i>
Powstało <i>Augmentation</i>	VII. VIII.	— 8	8 40	8 22	5 14	— 4	1 5	22 93	2 7
Ubyło <i>Reduction</i>	V.I. VIII.	— —	— —	— —	— 1	— —	— —	— 1	— —
Różnica + — <i>Différence</i>	VII. VIII.	— + 8	+ 8 + 40	+ 8 + 22	+ 5 + 13	— + 4	+ 1 + 5	+ 22 + 92	+ 2 + 7

V. Zamożność i ubóstwo.

Aisance et indigence.

1 Komunalna Kasa Oszczędności Miasta Poznania.
Caisse d'épargne communale de la ville de Poznań

Wkłady oszczędnościowe w złotych obiegowych	Ilość depozentów	Suma depozytów zł
<i>Dépôts d'épargne en zlotys courants</i>	<i>Nombre de déposants</i>	<i>Montant des dépôts</i>
Stan oszczędności i depozytów w początku miesiąca		
<i>Situation des épargnes et des dépôts au commencement du mois</i>	24 312	23 041 526,75
Przychód — <i>Recette</i>	612	1 643 239,45
Razem — <i>Ensemble</i>	24 924	24 684 766,20
Rozchód — <i>Dépense</i>	334	2 168 647,21
Stan w końcu miesiąca		
<i>Situation à la fin du mois . . . . . A.</i>	24 590	22 516 118,99

Wkłady oszczędnościowe w zł w zlocie i dol. am. w przeliczeniu na zł obiegowe <i>Dépôts d'épargne en zlotys - or et dollars des Etats-Unis calculés en zlotys courants</i>	Ilość depozentów <i>Nombre de déposants</i>	Suma depozytów <i>Montant des dépôts</i>
Stan oszczędności w początku miesiąca <i>Situation des épargnes au commencement du mois</i>	715	3 063 707,67
Przychód — <i>Recette</i>	34	193 386,75
Razem — <i>Ensemble</i>	779	3 257 094,42
Rozchód — <i>Dépense</i>	30	144 543,51
Stan w końcu miesiąca . . . . . B <i>Situation à la fin du mois</i>	749	3 112 550,91
<i>Total — Ogółem A + B</i>	25 339	25 628 669,90

2. Lombard miejski.

Mont - de - piété municipal

	Liczba zastawów. - <i>Nom-bre des gages</i>	Suma pożyczek zł. <i>Montant des prêts zł</i>	Przeciętna pożyczka zł. — <i>Montant moyen d'un prêt</i>
Zasób na początku miesiąca <i>Fonds au commencement du mois</i>	32051	822970	25.68
W ciągu miesiąca } złożone <i>gages déposés en vente</i>	3615*)	120742	41.39
Au cours du mois } wykupione <i>gages retirés</i>	1907	73832	38,71
Sprzedane publicznie <i>Vendus aux enchères</i>	—	—	—
W końcu miesiąca <i>A la fin du mois</i>	33769	869880	25.75

*) w tem 708 prolong.

3. Miejska opieka nad ubogimi i sierotami. *Bureau Municipal de bienfaisance.*

	Stan w początku mie- siąca - <i>Situation au commenc. du mois</i>	Przyływ <i>Inscriptions</i>	Odpyły <i>Radiations</i>	— +	Stan w końcu mie- siąca. — <i>Situation à la fin du mois</i>	W odpyływie jest zmarłych. - <i>Nombre des décédés parmi les personnes rayées</i>
1. Ubodzy w opiece ob- wodowej. - <i>Pauvres secourus.</i>	4847	107	37	+ 70	4917	17
2. Dzieci w miejskiej opiece. - <i>Enfants en tutelle municipale</i>						
a) w 1-ym roku życia <i>au-dessous d'un an</i>	401	76	83	— 7	394	19
b) od 1—2 roku życia <i>de 1—2 ans</i>	337	55	45	+ 10	347	—

Noclegów udzielono w Schronisku dla bezdomnych na Zawadach osobom 1449, w tem 1118 mężczyzn, 322 kobiet, 9 dzieci.

VI. Praca. — Travail.

1. Taryfy robotnicze. (Płaca godzinowa.)
Tarifs d'ouvriers. (Salaire par heure.)

Kategorie robotników <i>Catégories d'ouvriers</i>	Przenyśt i handel. <i>Industrie et commerce</i>	Metalgia <i>Metallurgie</i>	Przenyśt budowlany. <i>Industrie de la construction.</i>	Rob. miejscy <i>Ouvriers municipaux</i>
	gr	gr	gr	gr
Rzemieślnicy do 2 lat po wyuczeniu <i>Artisans jusqu'à 2 ans après la terminaison de l'apprentissage</i>	84	84	165 180	106
" 2—4 " "	100	100	*	116
" 2—4 " " <i>zonaci mariés</i>	117	117	.	138
" ponad 4 " " <i>au-dessus de</i>	117	117	.	138
Robotnicy przyuczeni <i>Ouvriers qualifiés</i>	86	89	180*)	106
Robotnicy 16—18 lat <i>Ouvriers agés de 16 à 18 ans</i>	42	42	.	.
" " " 18—21 "	69	69	65-75	71
" ponad 21 lat samotni <i>célibataires au-dessus de 21 ans</i>	84	84	90-100	100
" ponad 21 lat żonaci <i>mariés au-dessus de 21 ans</i>	84	84	.	100
Robotnice 16—18 lat <i>Ouvrières agées de 16 à 18 ans</i>	38	38	.	.
" " " 18—21 "	49	49	.	51
" ponad 21 lat <i>au-dessus de 21 ans</i>	56	56	.	64

Uwagi: U robotników w „przemysle budowlanym“ płaci się wyższe stawki od 20 lat a nie od 21 lat. Do drugiej kategorii pracy rzemieślników w przemyśle budowlanym należą w zasadzie małoletni, oraz ci pełnoletni pracownicy, których wydajność pracy jest znacznie mniejsza od przeciętnej.

*) robotnik zawodowy.

2. Pośrednictwo pracy.
Placement officiel.

	Wolne miejsc <i>Offres d'emploi</i>			Podaż pracy <i>Démandes d'emploi</i>			Umiesz- czono <i>Placements</i>			Cofnięto <i>Radiations</i>	Pozostaje <i>Il reste</i>	
	m. b.	k. f.	raz. ensemble	m. b.	k. f.	raz. ensemble	m. b.	k. f.	raz. ensemble		miejsc— places	pracowników <i>travailleurs</i>
Przem. Metalowy — <i>Industrie des métaux</i>	37	—	37	667	—	667	37	—	37	-119	—	511
Przem. budowlany — <i>Industrie de la construction</i>	56	—	56	510	—	510	55	—	55	-126	1	329
Przem. drzewny — <i>Industrie du bois</i>	15	—	15	248	—	248	15	—	15	-2	—	231
Przem. skórny — <i>Industrie des peaux et des cuirs</i>	—	—	—	124	5	129	—	—	—	-44	—	85
Przem. papier druk. — <i>Industrie du papier et polygraphique</i> .	—	—	—	113	15	128	—	—	—	-37	—	91
Przemysł spożywczy — <i>Industrie alimentaire</i> . .	1	—	1	94	—	94	1	—	1	-9	—	84
Przem. konfekcyjny — <i>Industrie de la confection</i> .	—	—	—	56	188	244	—	—	—	-32	—	212
Inny — <i>Autres</i>	—	—	—	14	—	14	—	—	—	-4	—	10
Robotnicy niekwalifikow. — <i>Ouvriers non qualifiés</i> . .	470	19	489	1553	747	2300	470	19	489	-95	—	1716
Służ. domowa — <i>Domestiques</i>	—	40	40	70	59	129	—	40	40	-12	—	77
Służ. folwarcza — <i>Ouvriers des fermes</i> . .	49	28	77	66	28	94	49	28	77	-5	—	12
Służ. sezonowa — <i>Ouvriers saisonniers</i> . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pracownicy komun. — <i>Fonctionnaires des communications</i> . .	1	—	1	51	—	51	1	—	1	—	—	50
Biuraliści — <i>Personnel de bureau</i>	1	1	2	490	505	995	1	1	2	-70	—	923
Subjekci handl. — <i>Commis de magasin</i> . .	6	2	8	430	212	642	—	—	—	8,42	—	600
Inni umysłowi — <i>Autres travailleurs intellectuels</i> .	—	—	—	374	121	495	—	—	—	-73	—	422
Prak. term. — <i>Stagiaires et apprentis</i> .	1	—	1	—	1	1	—	—	—	—	1	1
Inni — <i>Autres</i>	3	—	3	41	4	45	3	—	3	—	—	42
Ogółem - Total	640	90	730	4901	1885	6786	632	88	720	8,670	2	5396
W tem z poprzedniego miesiąca —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dont du mois précédent . . .	6	2	8	3935	1646	5581	—	—	—	—	—	—

Uwaga: Liczby powyższe dotyczą wyłącznie miasta Poznania.

VII. Apropowizacja mięsna.

Approvisionnement en viande.

Rzeźnia miejska i Targowisko.

Abattoir municipal et Marché aux bestiaux municipal.

1) Spęd i ubój.

Introduction et abatage.

	wołów <i>boeufs</i>	stadników <i>taureaux</i>	krów <i>vaches</i>	świń <i>porcs</i>	cieląt <i>veau</i>	owiec <i>brebis</i>	kóz <i>chèvres</i>	prosiąt <i>cochons de lait</i>	koni <i>chevaux</i>	Ogółem <i>Total</i>
spędzono <i>Nombre de pièces introduites</i> . .	205	517	1580	10379	2614	896	—	—	—	16191
ubito <i>Nombre de pièces abattues</i>	165	467	781	8279	3064	2326	69	5	20	15176

2) Targowisko.

Marché aux bestiaux municipal.

	wołów <i>boeufs</i>	stadników <i>taureaux</i>	krów <i>vaches</i>	świń <i>porcs</i>	cieląt <i>veau</i>	owiec <i>brebis</i>	kóz <i>chèvres</i>	prosiąt <i>cochons de lait</i>	Ogółem <i>Total</i>
Nadeszło <i>Arrivé</i>									
koleją żelazną — <i>par le chemin de fer</i>	188	472	1493	8537	1793	860	—	—	13343
drogą kołową — <i>par les routes</i>	17	45	87	1842	821	36	—	—	2848
Wysłano <i>Expédié</i>									
koleją żelazną — <i>par le chemin de fer</i>	81	89	938	3685	12	—	—	—	4805
drogą kołową — <i>par les routes</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—
do rzeźni — <i>à l'abattoir</i>	124	428	642	6694	2602	896	—	—	11386

3) Ruch na torze łącznikowym.

Mouvement sur la voie d'embranchement.

	wołów <i>boeufs</i>	stadników <i>taureaux</i>	krów <i>vaches</i>	świń <i>porcs</i>	cieląt <i>veau</i>	owiec <i>brebis</i>	kóz <i>chèvres</i>	koni <i>chevaux</i>	prosiąt <i>cochons de lait</i>	Ogółem <i>total</i>	W wozach o 1 2 piętrach <i>En wagons de 1 2 étages</i>
Nadeszło <i>Arrivé</i>	218	497	1545	9062	2093	2225	—	—	—	15640	394 7

Wysłano 9 wagonów mierzwy z Rzeźni Miejskiej.

VIII. Ceny artykułów pierwszej potrzeby.

Prix des articles de première nécessité.

1. Najczęstsze ceny detaliczne.

Prix de détail les plus fréquents.

	Waga lub miara <i>Poids ou mesure</i>	1. tydzień <i>1 semaine</i> zł. gr.	2. tydzień <i>2. semaine</i> zł. gr.	3. tydzień <i>3. semaine</i> zł. gr.	4. tydzień <i>4. semaine</i> zł. gr.	U w a g i <i>Notes</i>
1. Chleb żytni — <i>Pain de seigle</i>	1 kg.	40	38	38	38	} z przemiału 70%
2. Chleb pszenny — <i>Pain de froment</i>	„	1,00	80	80	80	
3. Mąka pszenna — <i>Farine de froment</i>	„	60	60	56	50	
4. Mąka żytnia — <i>Farine de seigle</i>	„	50	50	44	40	} z przemiału 70%
5. Kasza jęczmienna — <i>Gruau d'orge</i>	„	50	50	50	50	
6. Groch polny — <i>Pois</i>	„	50	50	50	50	
7. Fasola — <i>Haricots</i>	„	90	80	80	80	
8. Cukier — <i>Sucre</i>	„	1,56	1,56	1,56	1,56	
9. Mleko niezbierrane — <i>Lait non écrémé</i>	1 l.	30	30	30	30	
10. Jaja — <i>Oeufs</i>	1 szt. — p.	11	11	11	12	
11. Ser biały — <i>Fromage blanc</i>	1 kg.	1,00	1,00	1,00	1,00	
12. Mięso wołowe z k. — <i>Viande de boeuf</i>	„	2,00	2,00	2,00	2,00	
13. Cielęcina z k. — <i>Viande de veau</i>	„	2 20	2,20	2,40	2,40	
14. Wieprzowina od brz. — <i>Viande de porc</i>	„	2,00	2,00	2,40	2,40	
15. Słonina świeża — <i>Lard frais</i>	„	2,20	2,20	2,60	2,60	
16. Olej rzepakowy — <i>Huile de colza</i>	1 l.	2,80	2,80	2,80	2,80	
17. Masło niesolone — <i>Beurre frais</i>	1 kg.	4,80	4,80	5,20	5,20	
18. Smalec wieprzowy — <i>Saindoux</i>	„	3,20	3 20	3,20	3,20	
19. Ziemniaki — <i>Pommes de terre</i>	„	12	10	10	10	
20. Sól biała — <i>Sel blanc</i>	„	36	36	36	36	
21. Kapusta kwaszona — <i>Choucroute</i>	„	50	40	40	40	
22. Marchew — <i>Carottes</i>	„	.	.	.	30	
23. Kawa palona naturalna — <i>Café torréfié</i>	„	8,00	8,00	8,00	8,00	
24. Kawa zbożowa w p. — <i>Café de blé</i>	„	1,20	1,20	1,20	1,20	
25. Węgiel kamienny — <i>Charbon Houille</i>	50 kg.	3,60	3,60	3,60	3,60	
26. Nafta — <i>Pétrole</i>	1 l.	65	65	65	65	
27. Mydło do prania — <i>Savon ordinaire</i>	1 kg.	2,20	2,20	2,20	2,20	
28. Gaz — <i>Gaz</i>	1 cbm.	30	30	30	30	
29. Elektryczność — <i>Electricité</i>	1 kwg.	60	60	60	60	
20. Przejazd tramwajem — <i>Tramway</i>	—	25	25	25	25	
31. Numer gazety — <i>Journal</i>	—	20	20	20	20	
32. Strzyżenie głowy — <i>Coupe des cheveux</i>	—	1,00	1,00	1,00	1,00	
33. Bilet do teatru ludowego lub kina — <i>Billet de théâtre et de cinéma</i>	—	1,50	1,50	1,50	1,50	
34. Drzewo rąbane — <i>Bois fendu</i>	1 mtrp.	25,00	25,00	25,00	25,00	
35. Cebula — <i>Oignons</i>	1 kg.	80	60	60	70	
36. Gęś — <i>Oie</i>		nie notowano				
37. Karpie — <i>Carpes</i>	„	4,60-5,00	4,80	4,40-4,80	4,60-4,80	

2. Ceny hurtowe — Prix de gros

(W ostatnim tygodniu miesiąca. Za 100 kg. przy zwierzętach wagi żywej.)

(Dans la dernière semaine du mois. Animaux par 100 kg du poids vif)

Pszenica — Froment	21,55 zł
Żyto — Seigle	21,40 „
Jęczmień — Orge	19,25 „
Owies — Avoine	16 50 „
Proso — Millet	nie notowano
Tatarka — Blé sarrasin	nie notowano
Wełna krajowa — Laine de Pologne	nie notowano
Len — Lin	nie notowano
Konopie — Chanvre	nie notowano
Swinie — Porcs	120,00—160,00 zł
Woły — Boeufs	84,00—116,00 „
Cielęta — Veaux	84,00—130,00 „
Owce — Brebis	94,00—132,00 „
Kozy — Chèvres	nie notowano

3. Wskaźniki drożyniane.

Nombres indices des prix

Budżet rodziny robotniczej 4 - osobowej. Przy schematach Calwera i Komisji Płacy: tygodniowy; przy schemacie Głównego Urzędu Statystycznego: dzienny. Podstawą liczenia ceny w ostatnim tygodniu miesiąca, przy schemacie Gł. Urz. Statyst. zaś przeciętne miesięczne z obliczeń tygodniowych cen najczęstszych.

Coût de la vie d'une famille ouvrière de 4 personnes. D'après les schémas de Calwer et de la Commission des salaires: hebdomadaire; d'après le schéma de l'Office Central de Statistique: par jour. Calculs basés sur les prix de la dernière semaine du mois, tandis que d'après le schéma de l'Office Central de Statistique la moyenne mensuelle résultant des calculs hebdomadaires basés sur les prix les plus fréquents.

		1913	1931 VII.	1931 VIII.	VII—VIII.
1. Koszty żywienia					
Coût d'alimentation	tyg. zł	52.14	44.23	43.77	— 0,46
a) schemat Calwera	hebd. zł				
schéma de Calwer	wskaźnik	100	85	84	— 1,04 %
b) schemat Komisji Płacy	tyg. zł	33.51	33.79	33.10	— 0,69
schéma de la Commission des salaires	hebd. zł				
	wskaźnik	100	101	99	— 2,04 %
c) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł	3.65	3.28	3.13	— 0,15
schéma de l'Office Central de Statistique	par jour zł				
	wskaźnik	100	90	86	— 4,57 %
2. Koszty potrzeb innych					
Coût d'autres nécessités	tyg. zł	21.16	27.20	26.32	— 0,88
a) schemat Kom. Płacy	hebd. zł				
schéma de la Commission des salaires	wskaźnik	100	128	124	— 3,23 %
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł	3.03	4.11	4.06	— 0,05
schéma de l'Office Central de Statistique	par jour zł				
	wskaźnik	100	135	134	— 1,22 %
w tem: mieszkanie, opał etc.	zł — zł	1.93	2.07	2.06	— 0,01
dont: loyer, chauffage etc.					
potrzeby kulturalne,	zł — zł	0.53	0.59	0.59	—
besoins culturels					
odzież — étoffes pour	zł — zł	0.57	1.45	1.41	— 0,04
vêtements et chaussures					
3. Koszty utrzym. ogółem					
Total du coût de la vie	tyg. zł	54.69	60.99	59.42	— 1,57
a) schemat Kom. Płacy	hebd. zł				
schéma de la Commission des salaires	wskaźnik	100	111	109	— 2,57 %
b) schemat Gł. Urz. St.	dziennie zł	6.68	7.38	7.19	— 0,19
schéma de l'Office Central de Statistique	par jour zł				
	wskaźnik	100	110	107	— 2,75 %
4. Żyto (25. w młs.)	100 kg zł	32.60	19.00	21.40	+ 2,40
Seigle	100 kg zł				
	wskaźnik	100	58	66	+12,63 %
5. Płaca robotnika niewy-	tyg. zł	38.88	46.00	46.00	—
kwalifikowanego — Sa-	hebd. zł				
laire d'un ouvrier non	wskaźnik	100	118	118	—
qualifié					

IX. Varia. — Varia.

1. Dostrzeżenia meteorologiczne.

Observations météorologiques.

Stacja Poznań — Uniwersytet Station à Poznań L'université	Maxim.		Minim.		Średnia miesięczna		
	dnia le	stan état	dnia le	stan état	VIII. 1931	norm. norm.	Odchy- lenie Écart
1. Temperatura powle- trza (Celsusza) Températures	6	33,1°	5	8,2°	16,6	17,5°	—0,9
2. Ciśnienie powietrza (mm). 89 m. nad po- ziomem morsk. Pression barométrique (mm) 89 m. au dessus du niveau de la mer.	4	759,2	22	741,1	750,1	753,3	—3,2
3. Prężność pary (mm). Tension de la va- peur d'eau (mm)	2	15,5	12	7,4	11,3	10,4	+0,9
Wilgotn. względna % Humidité relative %	—	—	6	39	80	71	+9
4. Zachmurzenie (0—10) Nébulosité (0—10)	—	—	—	—	6,1	5,3	+0,8
5. Opady (mm). Précipitations atmosphériques (mm)	28	13,1	—	—	60,0	62,0	—2,0
6. Czas trwania uślo- necznienia (godziny) Nombre d'heures d'insolation	—	—	—	—	191,8	223	—31,2

Kierunki wiatrów obserwowane 3 razy na dobę:
Directions du vent observées 3 fois par jour.

N.	NE.	E.	SE.	S.	SW.	W.	NW.	Cisza:
7	4	10	7	4	16	23	9	13 razy

Dni pogodnych (Nombre des jours clairs) 2, — pochmurnych
sombres) 8, — z wichrem (de bourrasque) 0, — z opadem
(de pluie) 19, — z burzą (d'orage) 4, — z gradem (de
grêle) 1, — z krupami (de grésil) —, — mroźnych (max. 0°)
(froids) —, — z mrozem min. niżej 0°, (de froid au-dessous
de 0° — ze śniegiem (de neige) —, — z mgłą (de brouillard) 1,
z upałem (de chaleur) 8 z pokrywą śnieżną (de la couche d
neige). —

2. Wodostan Warty.

Hauteur du niveau de la Warta.

Wodowskaz (Echelle fluviale) 0 = 51,45 m.

cm.	cm.	cm.	cm.	cm.
1. : 7;	2. : 7;	3. : 9;	4. : 10;	5. : 11;
6. : 10;	7. : 10;	8. : 10;	9. : 5;	10. : 1;
11. : —2;	12. : —6;	13. : —7;	14. : —8;	15. : —7;
16. : —6;	17. : —4;	18. : —3;	19. : —2;	20. : —1;
21. : —6;	22. : 7;	23. : 14;	24. : 12;	25. : 15;
26. : 18;	27. : 19;	28. : 19;	29. : 24;	30. : 26;
31. : 30				

3. Działalność straży pożarnej.
Activité du service municipal des pompiers.

	I. Stare Miasto po l. brz. Warty	II. Stare Miasto p.pr brz. Warty	III. Wilda	IV. Jeżyce i Sołacz	V. Św. Łazarz i Górczyn	VI. Główna	VII. Inne dzieln. nowe	Razem ensemble
Pożarów <i>Incendies</i>								
wielkich <i>grands</i>	—	—	—	2	1	—	—	3
średnich <i>moyens</i>	1	—	—	—	—	—	—	1
małych <i>petits</i>	2	—	—	—	—	—	1 ¹⁾	3
razem <i>ensemble</i>	3	—	—	2	1	—	1 ¹⁾	7
Pomoc dor. <i>Secours immédiat</i>	10	2	—	2	3	1	1 ²⁾	19
A'armów ogółem <i>Total des alarmes</i>	26							

1) Rataje, 2) Winiary.

4. Aresztowania. — *Personnes arrêtées.*

	Męż- czyzn <i>Hommes</i>	Kobiet <i>Femmes</i>	Ogółem <i>Total</i>
Stan w początku miesiąca <i>Situation au commencement du mois</i>	7	7	14
Przyptyw w miesiącu <i>Inscriptions au cours du mois</i>	327	179	506
Razem <i>Ensemble</i>	334	186	520
Odpływ <i>Radiations</i>	327	184	511
Stan w końcu miesiąca <i>Situation à la fin du mois</i>	7	2	9
W odpływie jest zmarłych <i>Nombre des décédés parmi les personnes rayées</i>	—	—	—

5. Ruch przejezdnych. — *Mouvement des voyageurs.*

Ilość zgłoszonych przejezdnych <i>Nombre des voyageurs déclarés</i>	3023
z tych a) w hotelach <i>dont aux hôtels</i>	2500
b) u innych <i>chez d'autres</i>	523
W tem z zagranicy <i>Dont de l'étranger</i>	321

6. Gazownia Miejska. — *Usine municipale à gaz.*

Zużyto <i>Consomma- tion</i>		Produkcja — <i>Production</i>				Oddano na miasto <i>Gaz fourni à la ville</i>
ton węgla <i>de charbon en tonnes</i>	ton koksu <i>de coke en tonnes</i>	gaz węglowy <i>gaz de bouille</i> m ³	gaz wodny <i>gaz à l'eau</i> m ³	dwugazu <i>double gaz</i> m ³	ogólna suma <i>total de somme</i> m ³	
2504	—	1594710	—	—	1594710	1591590

7. Elektrownia miejska.
Usine municipale d'électricité.

Spalono pod kotłami węgla kg <i>Charbon consommé sous les chaudières kg</i>		Zużyto węgla na wytw. kwh kg <i>Consomma- tion de char- bon à l'usine génér. par 1 kwh en kg</i>		Wytworzono energji w Centrali kWh <i>Production d'éner- gie électrique à la station centrale d'électricité</i>		Pobrano ener- gji z obcych zakł. kWh <i>Energie élec- trique em- pruntée à au- tres usines électriques</i>	
stara <i>ancienne</i>	nowa <i>nouvelle</i>	stara <i>anc.</i>	nowa <i>nouv.</i>	stara <i>ancienne</i>	nowa <i>nouvelle</i>	stara <i>anc.</i>	nowa <i>nouv.</i>
—	1657715	—	0,82	—	2009600	—	2180

Stara Elektrownia nieczynna.

8. Wodociągi miejskie.
Service municipal des eaux.

	Zużyta woda <i>Consomma- tion de l'eau</i> m ³
Śródmieście	195 159
Jeżyce	61 638
Św. Łazarz	59 201
Wilda	67 393
Sołacz	7 373
Dęblec	2 795
Rataje	2 453
Starołęka	6 115
Główna	8 783
Urzędy wojskowe, urzędy państwowe i kolej <i>Offices militaires, offices publics et chemins de fers</i>	132 298
Miejskie urzędy, szkoły, szpitale i domy czynszowe <i>Offices municipaux, écoles, hôpitaux et maisons de rapport</i>	55 954
Ogółem <i>Total</i>	599 162

9. Przeładownia Miejska.

Établissements de transbordement et entrepôts municipaux.

Ruch kolejowy <i>Mouvement de che- min de fer</i>	Ruch żeglugowy <i>Mouvement des navires dans le port</i>
Przywóz wagon. <i>Wagons entrés</i> 624	Przywóz: 1 berlinka o pojem. 2 ton oliwy <i>Importation: 1 berlinka o pojem. 30 ton śrutu grochowego</i>
Wywóz wagon. <i>Wagons sortis</i> 35	Wywóz: — <i>Exportation:</i>
Ogółem <i>Total</i> 659	2 berlinki o pojem. 207 ton jęczmienia 9 „ „ 1237,5 „ żyta 1 „ „ 225 „ maki żytniej 1 „ „ 103 „ rzepiku 5 „ „ 608 „ pszenicy 36 „ „ 6835 „ węgla

